

Meie Mats

Nr. 15. (197)

Laupäeval, 31. mail 1919.

Nr. 15. (197)

MEIE „DEMOKRAATLISED“ SOTSIALISTID.

(Linnapiruka ümber prassides.)

„Praegusel raskel ajal ei või me lubada, et töölised pidu peavad ja pühitsevad, sest isamaa on hädaohus ja igaüks peab kõige jõuga isamaa heaks töötama?“

Paralellid.

Hommikumaa wagajuut.

Wägew walitjeja, jumalik Schach Tararach oli surnud. Talle oli wesipiip pähe kukkunud, kui ta kardulatest siirupit tahtnud walmistama hakata ja surm olnud silmapilkne.

Kogu Buddhahari oma rahwarikaste wilajetidega leinas. Ööd ja päewad kajasis südantlõhestawad kaebehäälid ja nutt ujus, nagu sügise õudne udu üle maa, nukrust ja meelearheitmist luues usklike südamesse ja tunnistust andes määratumast hinge walust. Igal hommikul, kui päige alles laja kõrbemere tummade liiwa kungaste labürindis tukkus ja soe sinine tuul Buddhahari haljendawates oasides püha rabirandre uimastawaid õise suudles, ronisid çakad, walgete mirridondra õite õliga wõietud juukste ja pikade wärisewate habemetega mullad ja sekislaamid minarettide kõdunenud rõdudele ja hingewapustawalt kajasis häledad hüüded läbi lõhnawa lasuurse õhu, tungides nõrkade ohketena, kaugele liiwa kõrbe ulgu merde:

„Allah, sündetikon, fotoplastikon, sulii pili pali. . . . Uhuu! Usklikud, heitke ära endist kõik maise elu õnned ja rõõmud, sest aeg ei ole oma hinge nende kurjawaimu patuste meelitustega roojastada. Kiskuge lõhki oma riidehilbud ja naiste walged wammusrüüd, määrige oma näod mustaks ja lõõge rindu ohwrinoaga walus haaw, et ühes aurawa werega, wälja wõiksid imbuda hingest kirglikud patumõtted. Paastuge ja paluge ning murtke katki oma laste sääreluud, kui päike looja on läinud ja tiine kõrbekull pilliroogus kisendab, sest Allah on meil peale wihaseks saanud ja meile ränga karistuse peale pannud. Meie usklik, hea ja waga walitseja, Muhamedi maapealne käskude täitja, jumalik Schach Tararach on igawesele puhkusele läinud. Allah on ta oma juurde kutsunud, sest me oleme ta wastu pattu teinud, . . . Usklikud, rutke, leinake ja hüüdke appi Salemaleikum, sihverplaat! . . .“ Stchi da kasha, pistsha nasha!

Ja saladuslistel õõ tundidel, kui wilkuwad tähed hõbe pisaraid külwasid karmide kaktuste weretawatele õiekroonidele ja malahiiditiwalised õõliblikad ohwri tule nõrkewate fiolettiste leekide suitsus uniselt hõljusid, kiskusid noored suudlemata nutunaesed oma armukadedad riided pealaest jalatallani lõhki, paljastades libedaide, nagu keskpäewa kõrbe liiw, kehasid ja nuuksusid, tumedaide õisi marmorist ohwri kiwile pillates:

„Allah, sa oled wägew ja su teod on õig-lased! Kara mustafa, kara mustafa — Orangu tangu, pasholl üle plangu! „Allah, me nutame ja heidame meelt, Allah me oleme kurwad, kui seesinane sheih, kelle poeg prohwetiks sai . . . Allah, heida armu . . . Allah, mispärasst karis-

tad sa meid nii hirmsasti . . . Oo, me oleme õnnetud, oo, meie walu on suur!“

Ja ööd ja päewad kajasis südantlõhestawad kaebehäälid ja nutt ujus nagu must Samum üle haljendawa Buddhahari. Mehed lõikasid omal kõrwad maha, õmblesid kameli willast tehtud niidiga ninaotsa tina nõõbi ja läksid kõhust rääkides kaugele kõrbe, sest niisugune oli usukomme, mis leina awaldas.

Naised uputasid oma lapsed ära oasi kaewudesse, läksid tee lahkmete ja andsid endid iga mõõdamineja omaks, sest niisugune oli usukomme, mis leina awaldas. Kogu Buddhahari oma rahwarikaste wilajetidega leinas, nuttis ja waewles ränkaskurbtuses.

*

Ilusa Buddhahari tõmmud kõrbepojad olid metsikute sulimaanide üle täieliku wõidu saanud. Kümnetuhad sulimaani oli maha tapetud, nende kuningas surma saanud ja sõjawägi häwitatud.

Kogu Buddhahari oma rahwarikaste wilajetidega hõisgas. Ööd ja päewad kajasis rõõmsad wõiduhüüded ja naer ujus, nagu wägew tuule kohin üle maa, rõõmujoowastust ja head meelt luues usklike südamesse ja tunnistust andes määratumast õnnest. Igal hommikul, kui päike kiired udust maapinda salwasid, nagu libedad teras mõõgad ja oasi hallikad särama lõid, nagu wana templi sambakuld, ronisid oakad mullad ja sekislaamid minarettide kõdunenud rõdudele ja hõiskasid hallide lootese õitest walmistatud lõhnawa õliga wõietud habemetega wäristades, waljuste ja rõõmsalt:

„Allah, shabash, kamash, paraban! Urbiin, turbin, pir lüle tiitun!

Rupski rulla! . . Usklikud, heitke ära endist oma määrinud taku riidest wammused ja rüüd, tõmmake selga omale walged kewade päikesest pleegitatud frentshid ja smokingid, walage oma juukstesse ja habemetesse aromalist pipra õite õli ja tantsige, laulge hõisake, ning andke suud teineteisele. Hõisake õpsel, hõisake päewal, hõisake amaral hommiku tunnil! Hõisake seni, kuni te tummaks jääte ja maha kukute, kuuma liiwa peale, mis pehme on, kui Gangese lainte püha wahu siid. . . Allah on meile wastu armulik olnud, ta on meile suure õnne osaks andnud. Kümme tuhat sulimaani oleme me nende oma were sisse ära uputanud. Usklikud, kas teie kuulete?! Kümme tuhat! . . . Missugune õnn, missugune määratu õnn! Usklikud, siduge kaela omale helisewad hõbekellad, wõtke maha gooni ja ceedri puust balalaikad ja trimpaliirad, tõmmake neile Kalahaari kuldsed keeled peale, minge wäljadele ja mängige seni kuni sõrmed werised ja laulge ja hõisake ja kiitke Allahi, sest, ta on suur ja wägew ja ta arm on otsata... Allah, stambul sawitaatius lirts! . . .“

Ja waikstel õõ wiiwidel, kui kukuroosi wäljadel magus lõhnaw waikus saladusliselt warit-ses ja palmi oksad laiskas rammestuses ripne-

sid, nagu võidetud neitsi käed, süütasid noored naised, awarates templikodades põlema wilkuvad rohelised ohwri tuled, kiskusid endid paljaks, rahutumaks tehes wärske rõõsa ihulõhnaga noore Buddhahara kõrbepoegi, ja kisendasid otsata rõõmu ekstaasis:

„Allah, sa oled wägew ja armuline! Kaljan, kaljau, Suliman ben hip! Allah, me hõiskame ja laulame, oleme rõõmsad ja tantsime püha tantsu kikapuut. Kümme tuhat sulimani tapsime me maha. O, Allah, kui suur õnn, kui suur õnn, wägew Allah! O, me oleme rõõmsad ja meie hea meel on suur!“

Ja ööd ja päewad kajasid kirglised, wõidukad ja rõõmsad hõisked, nagu wägew terase kõlin üle haljendawa Buddhahari. Mehed jõid endid joobnuks magusast Ararati wiinast, mis selge oli, nagu päikese esimene kiir, ja käisid kahe käe peal ning sõid rohutirtsusi, sest niisugune oli usukomme, mis rõõmu awaldas.

Naised läksid ära oma kodadest, kaugetele wiljawäljadele, toitsid endid metsmesilastega ja lasksid oma naha päikese käes pruuniks kõrbed, nagu Kisilkilikiiri kameli sõrg, sest niisugune oli usukomme, mis rõõmu awaldas. Kogu Buddhahari oma rahwarikaste wiljetidega hõiskas, karjus ja kisendas suures rõõmus.

Gori.

Tähestik.

(Erapooletu politikamehe aabitsast)

- A. Asutawa Kogu eel
- Astil oli teraw keel
- Andis töölistel ta lootust,
- Aga nüüd — noh, ootust, ootust!
- B. Barcelonas ka üks saadik
- Bummeldab nowambrist saadik
- Bassil mängib baritoni
- Baltimaalt ta saab wist tooni!
- D. Darwin kinnitab, et krahwid,
- Daamid ükskõrd olid ahwid
- Dellinghausen wist ka praegust
- Delegat on nendest aegust!
- E. Eestirigi laewas nüüd
- Esdeki kompas, kamand, hüüd
- Egaa' ometi seda laewa
- Esdekid wast ei juhi taewa?
- G. Gümnaasiumist ei pea lugu
- Gorilla aga mitte sugu
- Gorillast rikkast siiski aga
- Gümnaasitka peab lugu wäga
- H. Horatsius see ütles tak:
- Harmonia on tähtis fakt
- Hiidlane seepärast Kogus ka
- Harmoniumi tähtis asuta!
- I. Ioonas wanast wahemerest,
- ländas walaskala kerest.

- I. Iu tal seal siis pönda „tallis“
- ei end tunneb nüüd, kui tallis!
- K. Kogu koosseis kaunis kena:
- Kirju frak, klaseed ka ena!
- Kruus tal jalas, raamatiteises,
- Kahlast midagi on käises!
- L. Lombardist peaks öige kohe;
- Linnapea nõudma tähe:
- Linnanoonikud ja sellid
- Lombardis, siis niiks, portfellid!
- M. Meile lubati ju ammu:
- Maad saad tasuta, kui himu:
- Maad on paljud juba saanud,
- Maa eest kuid ka tasu annud.
- N. Naisterahwast praegu hõida
- Narwa linnas, see ei toida:
- Noh — seal ammamammam pole,
- Nüüd kurg tuleb siis on kole!
- O. Oleks mul üks wäike tuba,
- O, siis poleks wiga juba!
- Ohwerdaksin ühe nurga
- Oleks nisu, wõid ja kurka!
- P. Pole nüüd petroli tarwis
- Päike helgib tule wäris.
- Pea kuid jõuab mööda suwi
- Põleb meil siis põlew kiwi!
- R. Robinson kord — mis seal teha,
- Rotta sõi ja konna liha,
- Robinson meist pole keski
- „Rotta“ armastame siiski!
- S. Strandmann on nüüd teiste pea,
- Seadustundja on ta hea
- Seda näeme juba sellest.
- Sõber, millest sõber, millest sõber!
- Tubakat ei ole waja
- Teha maha — raiskab aja
- Tõbras osta ja paar aru
- Tubakat saad mitmet
- U. Uude läks neiu uude
- Uhkelt koju wiid ta sina.
- Uinute siis ja, kui ärkad —
- Uur ja raha läind siis märkad!
- W. Woorimehed, oh te wäsed,
- Wõistlejateks teib ka naised!
- Wooripaine on ka tahkom,
- Wõid ka . . . hm, hm, . . .
- Ä. Ämamamma see pole töö,
- Ära sina kukke maha löö
- Ämm, neid kukke munad hallid!
- Sini-puna rohe hallid!
- Ü. Ü-t nüüd Aawik wõtab laita
- Üsna tahab wälja heita!
- See kõik on tolle püssesed
- Üks: — läeb, wõõr, wõõr!
- Ö. Öpetaja nägib nõnda:
- „Ön tunne, önd tunne“
- „Ön, et õitsentä wõiks wäga,
- Öunad wäga ära süüa“

IRONDUÖÖE

Patulangemise legend meieaja poliitilise peerutule walgustusel.

(Suur religioös-tramatiline teos, mit prolog und apofeos).

See ei ole mitte lori, kirjutanud on ta Gori.

OSALISED:

T a a r a. Maa ilma looja Kardab külma, wihma, sooja. Jalas kannab wene wiisku, sööb tworoki, sülti, kiisku. Ajalehest ei pea lugu, näpupassist mitte sugu. Pole käinud ülikoolis, küll „Rekordis“, „Metropolis“. Nägu peas tal á l'a Pinna, hää see tshisto Schalápina. Seljagant kui gorilla, ehk küll kannab wahel prilla. Ei ta tea, mis on Sewilla ja Madridi kamarilla.

A a d a m: Hariliku mehe moodi, kes peab laadal wiinapoodi. Uhkust suurt ta taga ei aja, pole hobust, raha maja. Magab taewa all ta lausa, sööb kord kuus, siis jälle pausa. Ei ta tea kus „B“ pruuki, mõistab siiski lukku muuki.

E e w a. Sukad nii kui pilwe ääred, läbi walgendawad sääred. Keha poolest kena plika — annab ümber wõtta ikka. Armastab — kell aga püksid, kas wõi Birki, Pätsi, Üksit. Kui Saks... noh... hm... okupeeris, saksa keelt ta siis studeeris. Sööb ja joo, mis kätte pillud, nii et lendwad hamba killud.

Esimene waatus.

Paradiisi raatus. Uksed aknad on kõik lahti, seal t wõib üleilma wahti. Metsaloomad käiwad ringi, keegi nendega ei tingi. Päts se pillub seal portfelli, Oinas keerab karuselli, kukk see muneb maklatuuri ja soroka otsib puuri, neps see tahab nokka lüüa lattikast ja ära süüa, lõo see laulab rahwawiisi, komponeeri' ei mõista ise. Nurka wäiksed skorpionid jätnud deklaratsioonid. Nad ei tunne seda sehwti, neil ei ole ju ka kihwti. Aed kui Elisee Pariisis, kärnär on ka paradiisis. Kruusist rüügab wahel jooki, raamatut ta ihkaks pooki.

ESIMENE ETTEASTE.

(maa on märg ja maas on kaste.)

T a a r a (põlle külge kämmled pühid, labidaga nina nühib. Köhitab ja wõtab poosi, sest, et wõta ei ole loosi):

„Nüüd tõuse üles inimene,
su nimi Aadam esimene,
Löö lahti oma tina silmad
ja waata: kõik need maad ja ilmad
mis minust loodud
su jalge ette saawad toodud!
See kõik on sinu, inimene . . .
Kuid ära ole kalawene
ja ära prassi, pralla, mola
ja nagu lontrus ümber kola,
waid waata, tööta, õpi, uuri,
kõik tarkus teadus läbi puur
Siis Marsi peale ülikooli

wõid saada wiimaks õpetooli! . .
Näed, seal on kõrts ja õlle keller,
need waata läbi, wana weller;
näed, seal on kaardimängu kohad,
seal palju õppi' wõid, kui tahad.
Siin paradiisi pandimajad,
seal kõrwal waleraha pajad.
Näed, seal on liblikate puurid,
seal imet näed kui aga uurid.
Näed seal on kirik, kooli kammer,
kuid see ei ole tähtis nummer.
Seal edasi on kino, sinna
wõid tingimata sisse minna.
Näed, seal on tasku, hobuwargad
Need omas asjas wäga targad.
Näed, seal wõid näha söögisaali,
seal toit, kui hirmus wõllanali.
Näed, seal sul habe ära aetaks'
kuid siiski elu sisse jäetaks.
Seal jälle, waata, kohwimaja,
kui karakast sul läheb waja.
Ja seal, näed, on teatri saalid,
seal kõrwal puskartaari pruulid.
Näed, seal see suur on wangimaja,
seal tingimata olla waja.
Ja seal, näed, waata, waata, ena —
on hullumaja suur ja kena!
Kui kõik need oled läbi käinud,
mu õpetuse järel teinud,
siis ei pea nurisema sina —
ministriks teen su kohe mina . . .
Nii siis, mu poeg, tööd teha püüa
ja mul ka tänu wahel hüüa,
siis ma sust wiimaks mehe teen.
Nüüd aga, brat, aufwiedersehen!“

(tahab minna kuid jääb sinna)

„Ah so, näh, ena ja, ja, ja!
Pidin päris ära unustama:
Näed, seal on raamatutekogu.
Noh, seda wana rämpsu logu
ei ole waja tähel panna,
see mingit mõistliku ei anna.
Seal tarkust, sõber, õige wähe.
wõid raamatutest ainult nähe,
mis õigus, ühekohus on —
kuid see on rewolutsion.
Ma sinna minna küll ei luba,
kui lähed annan tina uba . . .
Pea meeles, mis sul rääksin mina,
saad muidu kahjatsema sina.
Sest kui sa tahad teha kriisist —
su wälja wiskan paradiisist.
Siis, bratets, oled päris pigis,
sööd tsheki leiba palehigis!“

(Paneb piibu suitsma suhu, läheb ei tea keegi kuhu.
Aadam tõuseb istukile, laseb kuuldawal wile.)

A a d a m: „Küll on lugu imeline:
ma nüüd olen inimene!
kas ma seda usku' wõisin
kui ma alles künas seisin?“

Hea arstirohi.

Piirituse wabrikud algawad oma tegewust.
Ajalehest.

„Rüüpa aga julgesti emakene Eesti! . . . Küll see elutilk su jalule ajab ja unustama kõik kartula-, suhkru-, leiwa ja soolapuudused?“

Olin lihtsalt sawi hunnik,
nüüd kui kõigi elu kuning.
Seljas frak, kaks sitsisärki,
meelde tuletan handvärki
Pea!... Mul on odekoloni —
tõstab see ju kah wasoni!“

(Pudeli ta taskust wõtab, seda wastu walget
waadab)

„Pudel on küll demokraatlik,
Aga lõhn aristokraatlik!“

(Pütsib õli riietesse, piiska paar ka pastaldesse)

„Nõo peale ei panda rõhku,
peas wõid kanda sa ka põhku.
Tarkust keegi sult ei küsi —
hea lõhn on peaasi —
Waata, neiud — nad kui kondid,
rinnal, puusal takulondid,
juuksteks kooland kroonu saba,
näo peal kriidi, lubja raba.
Aga seda ükski ei küsi —
hea lõhn on pea asi!
Waata, pudehis on wesi,
seebikiwi terakesi,
tõrwa, tõkatit ja waiku —
pole mitte mingit maiku.
Aga seda ükski ei küsi —
hea lõhn on pea asi!
Waata, söögimajas sina
praeks saad wana pastlanina.
Supi sees on konna teisa,
pütsirohtu, rotipõisa.
Aga seda ükski ei küsi —
hea lõhn on peaasi!
Waata paberossi sisu,
siis, sul kaob elu isu. —
Seal on sammalt, lina, sitsi,
sappuru, sargipitsi.
Aga seda ükski ei küsi —
hea lõhn on peaasi —
Kui sa ei taha aneks jääda,
tuleb lipukirjaks säada:
Pea asi elu rajal
hea lõhn on igal ajal!“

(Taara tuleb komistades, laulu joru kõris-
tades, püksisäära wäristades, raha kopkuid plä-
ristades)

„Mina olen wägew Taara,
mul ei ole sekretara.
Pole tarwis mul ka selli
ega ühtegi portfelli!
Mul on omal peaaju,
wenekeelt ja toshe snaju:
Ja weliiki, silnõi Taara
i tõi, swototshi, mne ne para!
Sahotsu — is samowara
sdelaju ja jaguara!...
Bruto, Neto ja, brat, Taara
i ne snaju sharowara!...
Siin, sinjor, on puskart pudel
ja sakuskaks worst ja nuudel.

Täna on su sünnipäew ju
sellepärast täis sa end joo.
Elust peab lõbu tundma —
wõtma kõik ja kõik ka andma!

Ja nüüd
on minu hüüd:

Me lipukiri olgu siin:
Laul, teiste naised, teiste wiin!

(Ta hakkab jälle minema, lööb ise laulu,
wilef ka).

A a d a m: „Üks kaunis mõnus mees see wana,
Ta on küll rumal, nagu kana.
Kuid, kui ta seda sorti mune
tooks tihti — ei siis nukrust tunne.

(Wõtab kiwi äärest orgi, lükkab pudelisse korgi)

Las õppi' mõned satikad
seal koolis matematikat,
ja uuri astronomiat,
ja puuri anatomiat.
Ei mulle põrmu meeldi see —
ma seda lollust küll ei tee!
Seal õpib ülikoolis mees
ja supleb teaduste sees.
Kui wiimaks kooli lõpetab,
siis sabakuue selga alab
ja nimetab end dr. jurist,
kuid seadustes ta on turist.
Tal taskus on küll suur diplom,
ei tea kuid ta, mis loom on Room.
Ja kui siis mõnda kaitseb ta
see wend saab kindlast istuda!
Ei mul pole muud kui trullallaa,
las' wiin, laul, naised elada!
Seal teine õpib meditsiinat
ja „opereerib“ Miinat, Siinat,
ja pumpab siin ja pumpab seal,
küll külas, kõrtsis, maantee peal.
Kui mõni aasta mööda saab,
siis doktoriks end nimetab,
ja sildi ukse peale saeb,
et iga pime seda näeb.
Kui abi saama lähed sa,
kirst wõta ligi, kõster ka!
Ei mul pole muud, kui trallallaa,
las' wiin, laul, naised elada!
See on kõik lollus minu meelest,
ma lugu küll ei pea sellest.
Näe, siin see särav alkohol
on minu ainus ülikool!
Kui wahel arwuteadust ma
ka tahan weidi oppida,
siis kohe wälja rehkendan
kui mitu lonksu sorust saan!
Ja kui on wahel haige meel
ja kurku kuiwanud on keel,
siis mõne lonksu rüüpan ma
ja laulan jälle trallallaa!“

(sügab käega nina konksu ja siis rüügab
tubli lonksu)

Järgneb.

Rodufõda fronti taga.

Lahing keeb ja woolab tinti,
 et neutral ta see jääb winti.
 Lõuab sõimust pole kitsid,
 töötawad kui kuulipritsid.
 Lõõgi bataljoniks mehed
 kellel kilbits „Päewalehed“
 ja „Maaliidud“ „Postimehed“,
 rinnas kodanlikes ehed.
 Baenlane end süüdiit kaitseb,
 siiski tullas tooti maitseb,
 haifupommid rängad, rased,
 lõhuwad ka gaasimased.
 „Postimehe“ partisaanid,
 (kõit nad tuntud kleptomaniid)
 tahwad selja taga minna !!
 ja seal seada toodi winna!
 „Päewalehe“ „boyne scouto“
 tormab nagu soomusauto,
 läbi sõnniku ja wirtja
 eest ja tagant lastes kirtsja!
 „Maaliit“ teeb operatsiooni —
 juhib surma bataljoni.
 läbi murda püüab fronti]
 keerutates talulonti.
 Kuuldub raskeid wandesõnu,
 nii, et kaob elumõnu:
 „Se Sots ja sõdd ka leiba,
 sunnit, wat ma wõtan teiba!...
 Oma meestel annad ruffid
 meil lööd kärna puusa nuffid!...
 Ara lõuga, wana harjus,
 jaand sa ainult mõni kerjus
 kartulaid paar wäikest kera,
 wilja mõne mäband tera...
 Aga piima, wõid, kataot ka?...
 Tee, et minu silmist taod sa!...
 Kuid, kus on see riis ja manna,
 ja kus tubat ja Sawanna?...
 Aga wiinad, brat, oho —
 schampanjer, absynt, bordo!...
 Muud ei ole saanud wiina,
 kui kel janu teinud piina...
 Aga „Herfula“ oi, brat,
 see siin kõit kui Audru laot!...
 On süüdi ainult proletar,
 et eemal jäänud meist tawar!...
 Ei ole mingit korda peetud,
 kõit meie suu eest mõõda weetud!...
 Rääi maha, sa ei tunne nooti!
 Rääi maha, muidu maitseb tooti!...
 Hei, kui sa lähedale tikud,
 siis winnan nii, et püüsid ritud!...
 Ei linna elu ja ei juhi,
 Hei, parem molad puhtaks pühi!...
 Sa näpad nii, et rada taga,
 kui meie riisume kõit waga!...
 Kui mudaga sa ikka pillud,
 siis saad, et lendwad prillitillud,...
 Nii lahing sõdd ja päewad mollar
 ja pori pritsib, soppa pillab.
 Kes toidumooni rohkem saand,
 tes kõigest heaft ilma jäänd,
 kes maroböödr, kes aufam tallest
 ei aru saa küll mina sellest!
 Üht ainult wõin ma tõendada,
 et pole mingit saanud ma
 ja ainult, ainult tshekiga
 ma olen pidand leppima!

G o r i.

Tööline: Nädala pikuse sabasseismise järele
 sain kartulad, kahe kuu ootamise järele puud kätte,
 kuid nüüd on jälle wigur — ei ole soola! Ja kui
 ükskord soola saad, siis ei ole jälle kartulaid...
 Pagana wõtku!...

Wali nüüd weel „seltsimehi“ linnawolikogusse!...

Ministrid, kui niifugused, nende eluviisid, ajalugu, otstarwe jne, jne.

(Mitte Vrehmi „Looduseloost“.)

E e s f õ n a.

Rogu maailm seisab koos üffustest. Neid
 üffusi wõib nimetada aatomideks, rakufesteks, paku-
 festeks, warblasteks, fibulateks, saunadeks, tatiwanka-
 deks wõi küidas keegi tahab — see asjaolu ei muuda.
 Nimetus ei ole tähtis. Nii näituseks nimetaks ühte
 kassipojast valmistatud elementi wenekeeli „kol-
 bassa“, Eesti keeli „worst“, Rumeenia keeli „mäu-
 katschiuka“, kuid kõigi nende mitmekesiste nimetuste
 peale waatamata jääb ta ikka üheks ja selleksamaks
 asjaks, millega isegi linnawolinika koosolekule ei saa
 meelitada, mõistlikust meestest rääkimata. Meie
 maakera on teatawas mõttes üffus, ja see üffus
 seisab koos jälle üffustest. Ka inimene on üffus,
 mis seisab koos teistest üffustest ja tshekileib on
 üffus ja moodne daam on üffus ja ka ministrite
 kabinet on üffus. (Wäike märkus: Gospoda, kui
 ma filosoferin, siis palun mitte uverda, sest sellega
 näitate teie, et haridust saanud olete, kuid see ei ole
 praegu sugugi moodis.) Kabinetti wõib wõrrelda
 wäga suure eduga inimesega. Me wõiksime teda
 wõrrelda näituseks Seewaldi direktoriga, kuid meie
 ei tee seda, sest Paastumaaria päew on mõõdas ja
 meil ei ole seda waja. Me wõrdleme teda lihsalt
 esimese wastujuhtuwa isikuda järgmiselt: Peaminis-
 ter, see on pea, tema abi on torukübar, ehk ka noka-
 müts wõi „läki-läki“ — nii küdas ilmawaated ja
 välisminister, see on kasutas wõi pintsa — selle

Mispärast Balti „schotlased“ endid ainukesteks õigeteks Eesti riigi walitsejateks peawad.

(Illustratsioonid von Stryki ja kompani kirjelduste juurde wäljamaa lehtedes.)

Me ei ole mitte sakslased, ja sellepärast on meil täielik õigus Eestimaal walitjeda. Sakslased on, nagu Darwin selgeks teinud, ahwide järeltulijad, meie esiwanem on aga hoopis teine elukas olnud, seda peab igatks tunnistama kes meid lähemalt tähele on pannud.

Eestlane on meie walitsemisega juba harjunud, sest me oleme aastasadade jooksul talle seda sisse kaswatanud. Meie walitsuse wiis on väga inimlik olnud ja igalpool suurt lugupidamist leidnud, millest järeldada võib, et me walitsejateks loodud oleme.

järele hinnatakse kogu kabinetti; toitlusminister, see on rahakott, teedeminister — kalofs või wilt-
saabas jne.

Esimene ministrite kabinet seati kokku kaks tundi peale selle kui neegri kuningas Kurnim oma naise Miinaga miini wälja arwas. Siis pandi igale ministrile miin tooli alla ja nad istusid seni, kuni see plahwatas. Siis seati jälle uus ministrite kabinetti kokku ja lugu algas otjast peale.

Nüüd on tehnika ja riigitarfus niiwõrd edenunud, et miine tarwis ei ole — ministrid lendawad nüüd ilma miinita ja ilma aeroplaanita ja teewad palju keerulisemaid „surma sõlme“, kui kuulus lendur Begout omal ajal.

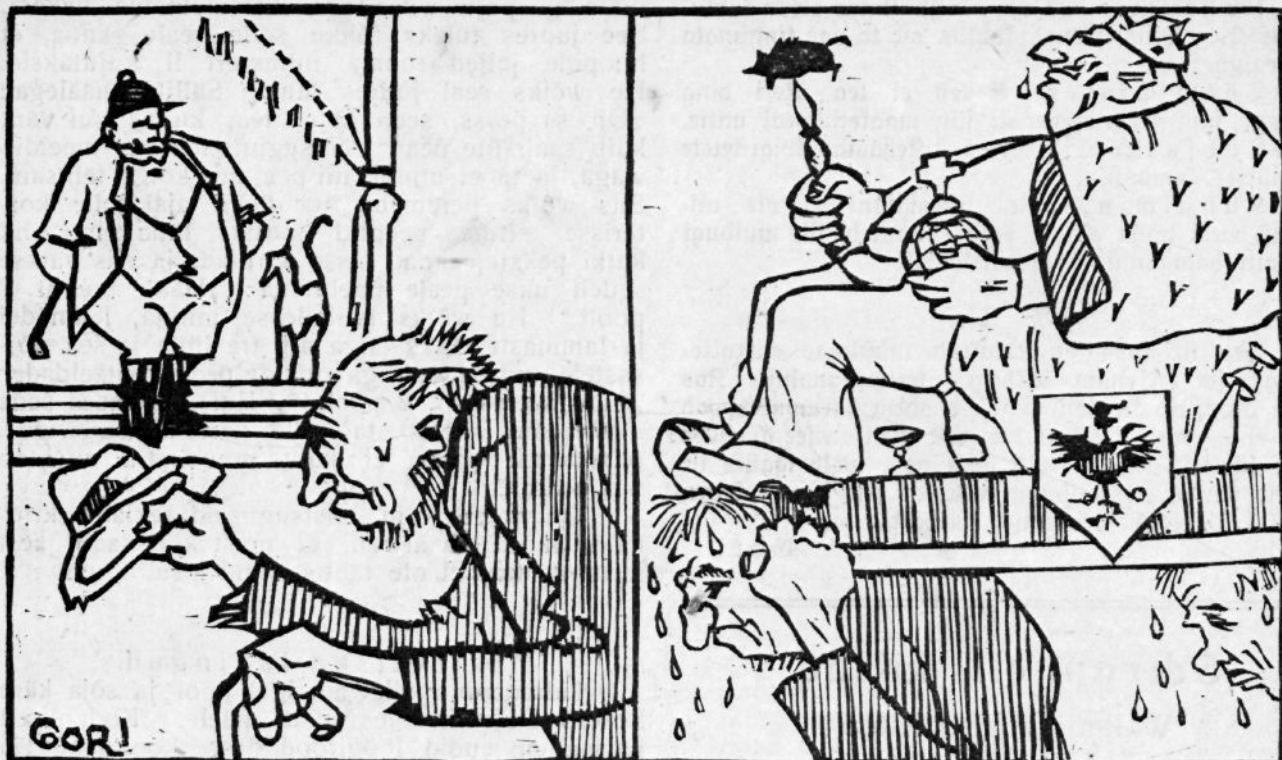
Esimene ja ühtlasi ka wiimane peatükk.

Peaminister. Peaminister on teiste ministrite pea. See ei tähenda mitte, et teistel ministritel päid ei ole. Neil on ka ikka oma pisikesed pead, kuid need on nii ütelda „pääd“, ja peaministri pea, see on ikka see pea pea. Peaministril on ministrite hulgas kõige suuremad õigused. Kui ta korra kätartab: „Pea! . . .“ — siis ära edasi torma —

läheb halwasti! Kui peaminister ujub (ta ei uju mitte Härjapeas, siis hüppab ta ikka pea ees wette.) Igal peaministril on ka abi. See ei aita mitte peaministri pead kanda, waid molab niisama ja katsub kudas päewa õhtule saab. Peaministril on ka wist, kui ma ei eksfi, oma sulepea. Kas ta ka „peaparan-
dust“ tarwitab, ei ole ajalooliste andmete puudusel võimalik töeks teha.

Teeminister. Teeb peaaasjalikult tee lahti, kui teised tulewat. Siis laulab ta: „Tee lahti, lahti tee! . . .“ Kõige paremini tunnewad harilikult teedeministrid teesid, mis sinna wiitwad, kust wäljatulles tee kitsaks kippub jääma. Paljud neist tunnewad ka väga hästi teed Siberisse. Kas linnutee, põrgutee ja taewatee ka ta walitsuse all on, seda ei tea keegi, kuid ta ise arwab küll, et see nii on. Tee rikusele on aga iga tahes ta walwe all.

Haridusminister. Haridusministrid ei müü mitte sea harjaseid, waid kannawad hoolt riigi hariduse eest. Ka endid hariwad nad harilikud: pead silitawad harjaga, tuba ja riideid pühiwad harjaga ja naist pekjawad harjaga. Tuleb ette wahel,

Me oleme ebajumalakummardajatest paganatest wiisakad ja aupaklikud ligimese armastajad teinud ja see annab selgel tunnistust meie suurest wõimisest kultuuri edendada.

Kõige selle peale põhjendades, nõuame me et meie teuseid wääriliselt hinnatakse ja meile meie seaduslikud eesõigused tagasi antakse.

et hariduse minister ka haritlane on, kuid harjustki ei ole ta wist kunagi.

Põllutööminister. Armastab väga põldpüüfid ja tunneb põhjalikult wäikepõllumeest kui ka fuurt. Söögi juures ei tarwita nuga ega kahwelt, waid põllutööriistu. On kuulnud, kudas üks põllumees teisele kiitnud, et ta warsti „Põllutöölehe“ kahe kuu peale tellib. On wana sõna wälja arwanud: „Põllumees põline rittas.“

Siseminister. Kui ja ta jutule lähed, siis pead koputama ja ei wõi enne sisse astuda, kui ta hiiidnud on: „Sisse!...“ Kui ta haigeks jääb, siis tarwitab ta ainult rohtusi, mille peale kirjutatud on: „Sisewõtta“. Armastab sisse tehtud kapsaid, kurka a muud kraami. Wahel weab ka mõne sõbra sisse, kuid tuleb ette, et ka ise sisse kukub. On juhtumisi olnud, et siseministriid ka siseministeriumis käinud on.

Wälisminister. Kui ja talle wälispidifelt ei meeldi, käratab kohe: „Wälja!...“ Tal on juured wäljawaated ja wäljaminefud. Armastab rohkem wäljas kolada kui sees istuda. Wäljamaaga on ta ühenduses, sest et tal naine wäljamaal on käinud. Waatab tihtilugu aknast wälja, kuid kas seda ta ette tuleb, et warbad saabastest wäljawatavad, ei wõi kui fakti konstateerida. Kui kirjutab, siis on keel wäljas. Kell on tal ka ilma ilma

wäljas, ja sellepärast ei tea kodu keegi, mis kella aeg on.

Tuleb ette, et ta ka wäljaspool abielu mõne wäikese projekti walmis teeb.

Mereminister. Esimene mereminister oli Noa, teine Mooses, kui ta Israali lapsed Bunafest merest läbi wiis. Mereminister wõiks sulle kohe kerge waewaga maakaardi pealt ära näidata, kus maa ja kus meri on, kui meri seal märg oleks olnud, et see aga kuiw on, siis ei saa ta seda muidugi teha.

Muud haigust ta ei tunne kui merehaigust, ja sellesse jääb ta kohe, kui mõnda meremeest näeb. Kõige armsam toit talle on merehärja piim. Suitsetab merewaigust piipu ja magab mererohust kotti peal. Teeb ka wahel kodu tormi ja paneb kõik toad lainetama. Seas tujus olles, laulab kala häälega: „Ei meremees kofti noorelt naist!“

Sõjaminister. Nad on suuremalt jaolt kõik sõja ajal sündinud ja sõjajumala Marsi risti-pojad. Sõda on nad õige tihti pidanud, küll rätsepadega, küll kingisepadega, ka kodusõda on neile hästi tuntud. Elawad harilikult jooksupkraawides ja sööwad tinaube, kuid Soome suitsust peawad nad rohkem lugu, kui piisirohu suitsust. Mängiwad teiste riikide sõjaministriatega maakaarta piisitlikude ja aurahade peale. Kas nad lahinguid ka lööwad, wõi lööwad lahingud neid, selle üle waitib ajalugu

Rohuminister. Siin ilmas on ta kohtuminister. Wiimsepäewa kohtus on ta aga tingimata faebealune.

Tööminister. Sellest ei tea ükski hing midagi lausuda, vähemalt siin maafera peal mitte.

Tühjatoõminister. Rehastab kõigi teiste ministrite omadusi.

Kunstiminister. Seni ajani ei ole nüüsgust weel näha olnud, kuid kui tuleb, siis muidugi fusaqilt balaganist mõni tulejõõja.

See kirjeldus on tõlgitud mustlaste entzyklopediast ja on enam vähem internatsionalne. Kas meie ministrid ka nende kirjeldustega harmoneerivad või ei — meie weel ei tea, sest meil on see asi alles liiga lühikest aega. Kuid meie asja võib igauks ise tähele panna, võrrelda ja uurida, sest see on kerge, kui tal üleüldised teadmised käepärast on.

G o r i.

Schrapnelli killud.

Walimiste kihutustöö.

Meie tunneme Europat täielikult, kuigi ta meid alles vähe tunneb, olguigi, et meie välisesitajad meid igasuguste abinõudega tutwustada püüawad. Et ka kõige modernsem Europa kultuuri lasur meil ei puudu, näitasis linnawalimiste eelsed kihutustöö „kniffid“. Iseäranis sotsialistide omad. Nad trükkisid oma nimekaardid uulitsate kiwidele, ja see on karakterline Europa kaubajuudi kriuka. Kas nad aga selle wiguriga walijate poolehoidmist suutsid wõita, wõi olid siin muud põhjused, et neile häält rohkem anti kui teistele, ma ei tea, kuid arwan, et see wigur wist paljudele just iseäranis ei meeldinud. Sest ma nägin oma silmaga järgmisi asju: Wiru uulitsat mööda rattas suure kiiruga paks raswane herra. Wärskest sotsialiseeritud kiwi peale ästudes, libises ta ja kukkus selili. Kui ta püsti tõusis, hiilgas ta uue fraki saba peal: hääl . . . nr. 2. Kõik, kes herrale wastu tulid, wangutasid arusaamatalt päid ja muigasid, sest nad ei teadnud selle sabakirja tõsist sündimise lugu. Herra miimikat tähele pannes, jõudsin ma otsusele, et ta walmis on nr. 2 nimekirjas seiswatele herradele kõik muud andma, mitte aga häält. Paljud kukkusid aga palju õnnetumalt, ja neile jäid moka peale kakš punast ää-d ja lõua otsa nr. 2. Kojameestele see nali ka just ei meeldinud ja ma kuulsin nii mõnegi demokraatlise lause, mis nimekirjale kõnniteed puhastades hääletadi. Kuid minule meeldib niisugune nali küll. Ja ma olen walmis tulewastel walimistel nr. 2 oma abi pakkuma. Nimelt wõiks järgmiste abinõudega katsuda nr. 2 häält wõita: waja Jaani kiriku promenadil mõni herra kinni wõtta, sirgu tõm-

mata ja paju witsadega wemmeldama hakata. See juures tuleks rõhku selle peale panna, et hoopide jäljed rooma nummert II kujutaksid. Ise wõiks seal juures laulda Sälliku häälega: „Oh sa poiss, seda sa ei tea, kudas sul sark käib säuh üle pea!“ Niisugune reklame meeldib wäga, ja ta ei unune nii pea, mis kõige tähtsam. Siis wõiks peremehe ära oleku ajal selle korterisse minna, peeglid puruks lüüa, mööblid katki peksta, aknad sisse wirutada ja siis wäikse sedeli ukse peale naelutada: „Hääletage nr. 2 poolt.“ Ka wõiks lautadesse minna, lehmadel ja lammastel kaks jalga alt ära lüüa ja sea põrsastele punase wärwiga sinkide peale pintseledada: „Sa hääletad nr. 2 poolt!“ Kui peremees seda näeb, siis naerab ta selle wirtuosilise wiguri pärast nii palju, et kõik muud ära unustab peale nr. 2.

On weel palju teistsuguseid reklame kriukaid, kuid ma arwan, et neist küll saab, sest mitte rohkus ei ole tähtis, waid sisu, tuum.

* * *

Ajaloolised lahingud.

Lahingud möllawad igal pool ja sõja kära kostab Pelgulinnast Musu mäele. Kodanlised parteid on endid löögiroodudesse koondanud ja tormawad täie auruga peale. Nende peasiht on esseride kindlus Toitluse walitsus. Seda kindlust pommitawad nad kõigist kaliibrifest juba tüki aega, kuid seni ilma suurema tagajärjeta, sest kindluse kaitsewägi on hästi kogenud ja moonast neil ka puudus ei tule. Haawatuid on mõlemal pool ja nad mõtlewad oma rawitsemist kohtuteel nõuda.

Ehk küll kindluse ärawõtmist karta ei ole, ewakueeriwad siiski kindluse ametiwõimud kõik tähtsaid paberid ära, sest, ehk nad küll oma langemist ei karda, kardawad nad waenlase kontrolli rühmi. Siiski on parem karta kui kahjatseda. Lahingu käigul on küll teatud ringkondades suur tähtsus, kuid summadani mehi ei huwita see põrmugi, sest nad teawad wäga hästi: olgu kindlus mustade, walgete ehk punaste käes, nad ei saa sealt ikka midagi.

Nii hästi pealetungijad kui kaitsjad on oma kõhu eest muretsedes suurt wahwust üles näidanud ja nii mõnelegi neist kuluks tõesti mõne-sugune rist ära.

* * *

Kui Asutawas Kogus iseseiswuse aktile allakirjutamine oli, puges Sakste saadik Koch küüru selga tõmmates uksest wälja. Mispärast ta wälja puges, kas ta kirjutada ei mõista, wõi läks ta telefoniga Strykilt küsima, kas Eesti suudab ilma „schotlaste“ seljatagusest ise seista, ei ole teada. Kuid olgu asi kudas on, mina arwan aga, et wõiks selle „tiputaadi“ wälja jätta. Wõi vähemalt niisugusesse kohta komandeerida, kust nii kergesti wälja pugeda ei saa.

Wõi on asi teiseti. Sorokin oli erapooletu ehk on Koch harrapooletu?

* * *

Soolapuudus on üle maa suur. Kas Asutaw Kogu ei tahaks siin rahwale weidi wastu tulla, seda wõiks ehk ka juba teha, sest kui kaua sa ikka rahwast mööda lähed. Nimelt wõiks soola kriisist lõpetada sellega, et Joonase kõnest mõned puudad soolasemaid sõnu igapäew välja wõtta ja müügile saata. See sool on küll natuke kibe ja sünnitab kodanlase kõhu kodades rewolutsioni, kuid selle peale ei wõi suuremat rõhku panna. Peenemat sorti keedu soola, sakstele, kellel sellekohased serwiisid, wõiks Tõnissoni kõnedest leida. Liht inimestele see sool ei meeldi, sest liht inimene ei saa ju maitsest aru. Igatahes saaksime aga soolapuudusest üle, kui meil aga head tahtmist on — on ju meil ka weel palju soolaputkasi. Ja ega neid wõi kahe silma wahel jätta.

Gori.

Märkused.

Adson andis wälja
„wana laterna“
Alle „Teatajas“
kohe kiitlemas:
„Tore, non plus ultra —
Eestilaule kroon!“
Aga „Postimehes“
Rohtil teine toon
Tema ütleb: „Proosa,
lihtne proosa see!
jälgegi seal luulest
ei jää järele?“
Nõnda Siuru mehed
isegi ei tea,
mis on nende tööst
wilets ja mis hea!
Aga katki lõõnud
Roht on „laterna“,
mis sai Alle abil
Adson põlema!

Kõik Zimmermannid, Timmermannid;
kõik Glimmermannid, Wimmermannid
ja Joonad kalakõhust
ei ela mitte õhust,
waid üks neist linnas, teine maal
on walmis „wõtma“ igal aal,
mis töölised on orjanud
ja kodanlased korjanud.
Ja kõige weidram on weel see:
nad ise midagi ei tee,
kuid hääl on nendel walju
ja raha on neil palju.
Nii elawad nad mureta,
sest häda neid ei sureta —

mis sest, et teised surewad,
kui aga nemad elawad!

*

Uus walitsus ju näitab hambaid —
ta tunneb oma karjalambaid
ja teab, mis teinud lambatall
ja kus on wähid kiwi all.
Kui nõnda edasi ta pureb,
küll hunt siis peagi meil sureb!

*

Meil on hea toidulusamet!
Meestel näk see nagu samet:
neil ju pole toiduks liiw —
oma kooperatiiv
teeb seal igast mehest maia,
annab neile suhkrut, saia,
pealegi weel hea palga —
mis siis muud, kui söö ja salga!
Aga teised surelikud —
need on üsna murelikud!
Lastel üsna wesi silmas,
haiged, hädas siin maailmas —
puudub hädast wäljawiiw
oma kooperatiiw,
kust saaks suhkrut, kust saaks jahu,
kust saaks südamele rahu!

*

Seljataguse kangelased.

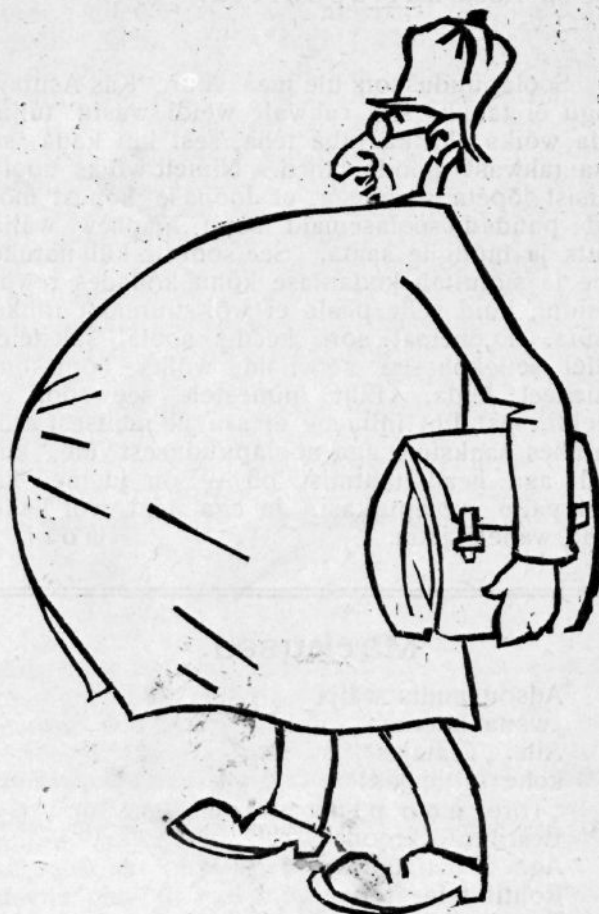
Kuis weetakse meil wängelt wägipulka
wäerinna taga!
wäerinna aga
näen warisemas sõdurite hulka . . .
Ja Tõnissonid, Seljamaad ja Astid
meil loowad riiki;
kuid poleks piiki,
küll langeks warsti riigilaewa mastid!
Kus ühed agarasti ehitamas,
seal, hambad irwes
ja käes kirwes,
näen anisid weel õlgu kehitamas . . .
Siin narr lööb meie sõdurile selga,
sest wäe taga
on hea ja waga —
ja tema siin ju tontigi ei pelga!
Ta töötab neile taewa maha tuua,
kel puudub kruwi
ja oit ning huwi,
Kuid Wenemaal meie oskust ainult — puua!
Niisugune ei küsi rahwa soowist,
ei wennawerest;
ta tuleb perest,
kus iialgi ei küll saa wereproowist! . . .
Nii weetakse meil wängelt, wägipulka
wäerinna taga!
Wäerinna aga
näen warisemas sõdurite hulka!

Ja jah.

Wäike metaformosa*).

Toitluse walitsuse ametnik teenistusesse minnes

ja teenistusest ära tulles.

Ametlik osakond.

Kirjawastused saadetud ja saatmata telegram-
mide peale.

PEALINN:

Koodi Jaan: Teie marukiri „Mispärast mina ja minu erakond parunisi ilma mingisuguse kontributsionita ja anneksionita kaitseme“ tembeldati „M. M.“ ekspeditsiooni poiste poolt ära ja läheb kui hapnikusi, gaasisi ja igasugu mädaniku sisaldaw wäetusaine põllule. Mitte kirjanduse põllule, sest see lonkab ilma niisuguse sõnnikuta, waid von Bocki miljapõllule, mida te ka künda aitate. Ehk armuline härra annab „M. M.“ selle heateo eest mõne serwiisi, millega siis mõnda pealuud serwata wõiks. Ah so... te, mister, wõiksite oma warjunime weidi muuta, sest see on juba wana ja läilaks läinud ja ei tõмба enam. Passilik warjunimi oleks minu arwates „Eesti Schotlane.“

Kiwi: Kui me teie joonistusi nägime, pidime ära kiwistama. Me ei ela mitte kiwija järgul ja sellepärast ei wõi me teie joonistusi ka kiwi peale tsrwjtada. Te olete oma ilmale sündimisega liiga hiljaks jäänud, kuid seda wiga wõib teatud mõttes parandada, sest ka wanasõna ütleb: parem hilja kui ei ilalgi... Astuge toimitusesse sisse, me seome teile kiwi kaela ja... aufwiedersehen!

Päts: „Meie Mats“ astuks teiega heameelega kompaniisse, et panka asutada, kuid ta ei ole kunagi poliitikaga tegemist teinud ja sellepärast pole tal ka mingisugust „kursi“ Ka on tal raha asi... nii ütelda... noh lugege sõna „pank“ tagaspidi, siis saate aru... — wälja ütelda on seda natuke piinlik, liiategi weel praegusel ajal, kus ainult eesti raha maksew.

Sorokin: Kahjuks ei wõi me teie kirjatükki lugedes erapooletuks jääda. Tasu asjus oleme aga täiesti erapooletud. Kannatage kunni „Semstshina“ wõi „Snamja“ ilmuma hakkab, sinna saate tingimata pea — toimetaja koha.

Koch: Teie luuletus: Kuid akti mina lugesin siis kohe wälja pugesin“, on teil kaunis õnnestanud, kuid puges siiski paberikorwi. Astuge toimetusesse sisse, kui toimetajal tuju hea on, siis ei pruugi te mitte sealt lahkudes pugeda, waid saate nagu kord ja kohus wälja lendama.

Sällik: Kudas te, sinior, niisuguse häälega walimistest osawõtta saate? See ei ole ju nii lihtne, kui mõne ooperi aaria onaneerimine. „Meie Matsi“ grammofonisse ei wõi me teid laulda lasta, sest grammofoni wedru parandamine maksab oma paarkümmend marka. Ka ei taha „M. M.“ sugugi, et surnud nii wara üles tõuseksid, sest kartulate saamine on praegu wäga täbar.

Weiler: Et te tööerakondlane olete, on kohe näha, sest teie kirjatükkide lugemine nõuab 125 hobusejõulist tööd.

Mis niisuguse muudatuse põhjuseks on, seda wõib igaüks ära seletada, kellel onupoeg toitlusewalitsuses ametis on.

Matsil aga on ainult üks luulehobu Pegasus, kuid ka see ei saa viimasel ajal täie jõuga töötada, sest loomatohter Tsensorus ei luba talle midagi muud toiduks anda, kui „demokraatlist“ ristikheina. Teie juksed meeldivad meile väga ja me tahaksime neid heameelega natuke silitada... Kudas te selle peale reageeriks kui keegi teile ütleks: „Jõudu tööle!“?

Ja an Tattikas: Teie eesti lipu kavad on järgmine: „Ilma mingisuguse põhjata, mille toon kirju, segane ja arusaamata oleks. Keskel suur vähk eesti stiilis, iga nurga peal oleks amerika taba ja soome wõti, nende wahel stiiliseeritud nõör ja tükk seepi. Lipu warre asemel wõiks kooti tarwitada, millega hädakorral ka mõnele lehwitada wõiks. Lipu laiuse oleks üle terve Eestimaa. See oleks üleüldine lipp. Siis wõiksid ka weel eri lipud olla. Tõeliste lipp wõiks nahast olla. Ja kaunis lihtne — wõllanahk paelaga warre otsas ja aitab küll. Ömmelda wõiks lippusi pilke nõeltega.“

Saatke oma projektid sellekohasesse walitsuse asutusse — „M. M.“ ilma wõistluseta midagi wastu ei wõta.

Poska: Ja lusila, lusila saganitsu hadila, sidila no was ne widila. Kak teliski? Kak ruka hodit? Kak germanets puskajet wintohwka tselowek wnis? Boltsewik sdelajet baltsoi medwesi kuski.

Tabak netu wot nekrasiwa. Kogda wosmu baba delaju swadba, buudu kussat kartoska i tselowat malenkaja noska... Pasmatri wse karasso krugom i tagda pissi perom: kak i, tso i poltse nitsewo... prassai!

Moi adress: Stoliitsa, gde siwu ne snaiet miilitsa!

Wassi Matsh Matsowitsh!

Gori: Te küsite, kas toimetus ei tea Kunstnikkude Kodu adressi. Teab küll! See on järgmine: Pariis, Monmartre, nr. 122. Siis on weel Kunstnikkude Kodusi olemas igas riigis kus walitsus mitte kunstlik ei ole. Mis?.. Ah, te küsite kuidas lugu meil on! Meil on asjad palju paremad sellest tükkest — meil on igal kunstnikul ise oma kodu ja kellel seda ka ei ole see wõib selle kohe mõne kunsttükki eest saada kui „Paks Margareete“ jälle oma mööbeleeritud toad ära korraldab. Raskel ajal peab ka wähesega leppima, sest, näe, isegi peaminister ei saa paremad kodu kui peab Kadrioru lossiga rahul olema. — Kuid mis te niisuguste kunstnikkude asjadega tegemist teete? Nii kaua te nõrite kuni teile lõpuks niisugune kunstlik kodu antakse, et enam wälja tulla ei oska...

PROWINTS:

Pärnu: Klein. Te luuletate:

Kui sul seljas ankrutega sarafan
siis sa oled kaugesõidu kapitan
Pead tundma kompassi sa ja rooli
ja weel põhja-ning ka lõunapooli.

Luuletus on hea, kuid ka meie ei järele teist taha:

Kui sul peas ei ole taibu tangu
siis sa oled nagu üks orangutangu
Pead teadma kudas „wodu nossit stara baba“

Ja ka suhu ajada pead mõistma saba!

Kui te masti otsa ka ni halwasti ronite kui luuletusi kirjutatte, siis paluge et Noa oma laewastikuga jälle Ararati otsast alla kolib. Teie luuletuse heitsime paberikorwi põhja — lajuse kraad 16, pikkuse kraad 2, meridian „Rääma raba“... Siis weel — ärge NW tuule käes luuletage — see on liiga tühitaul

Neiu Erika: Ma tulen warsti Pärnu siis panen teie poemile punkti taha.

Tartu. „Estica“. korporant:

Te küsite, kas „Postimees“ on eesti leht ja kus ilma-jaos asub demokratiline Eesti wabariik.

Kuulge, korporant, oleks te noorem olnud, siis oleks teid kuhugile hariduseministriks wõinud panna, nüüd aga ei mõista me teile kuidagi sünnist karistust wälja arwata... „Ahwantsi“ wõite saada nii palju kui tahate. Warsti sõidab meie waimutoidu walitsuse minister Tartu ja siis annab ta teile niisuguse „ahwantsi“, et te nagu ahw neli nädalat seinumööda ronite.

Wiljandi. Tummitresku: „Konuraari“ annaksime teile heameelega, nii palju kui tahate, kuid kahjuks ei saa

me seda praegu teha, sest meil ei ole head pannlaga püksirihma...

Paljudele kirjasaatjatele: Suusõnalist seletust ei saa „Mats“ palju ühelegi anda, sest et ta suu järele liiga walwataks.

Meie Mats.

Toimetusele saapetud raamatud. Kudas linnawolikogu koosolekult eemale hoida. Tulusad õpetused linnawolinikkudele. Trükitud kirjastuseühisuse „Linnawolikogu“ kulul.

Kudas toiduaimeid ilma waewata kõhntsaata. Trükitud kirjastuseühisuse „Toitlusewalitsuse“ kulul. Hind: soolane. Oma meestele müüakse ilma hinnata.

Paljastused.

(Sängiwaipade rewireerimise puhul).

Soja teela küll neid aegu,
hullud on nad igast nurgast!
Paljastused küll praegu —
paljastatke iga urgast.
Toitlusasi fistas paljats,
ehk küll paljas oli ammu
nüüd kõik telmus hülgab wäljas
sees ei ole aga mammu!
Sots see paljastab „Maalitu“
kõrjub maha päffid, põlled
„Maalit“ jälle otfib kiitu —
fotfil seljast rapib öled.
Kiit see paljastab find rahast,
jätab ainult eesti margi,
warustuse amet nahast,
sest ta mõistab hästi parti.
Kartulatest paljats ruttu
tehtatke kõik maad ja nurgad,
keegi ei kuule sinu juttu,
tantfi kas wõi küll mafurkat!
Saunas paljastad sa emmasti,
paljastawad find ka teised,
ainult jäetatke tats kinnasti
ja ka mõned wanad käifed.
Naisi, kellel mehed frondil
paljastawad kawaleerid,
paljastust ka karta sandil,
täitja paljad on esseerid.
Sobustest kõik paljastatke
kellel on see loom weel alles,
paljastatke ka wahel fakte
ise kinni taetud olles.
Beaministril paljastatke
Kadrioru suwe lossi,
paljats ka weel käristatke
tubakatest paberosse.
Kui oled maitsnud sõja kára,
tuled kodu „walge“ peale,
paljastatke find riideist ära,
et wõid kosja minna seale!
Paljastatke ka paljud walust
ja ka paljud kraamist mädast,
mõned paljastatke elust,
mõned ka pankroti hädast.
Sõljuti ka Päts portfelliist
paljastati, nagu waja
tuid tal loogemust on kallist
ja ta awab pangamaja!
Paljastus on täies hoogus
isegi seal kõrges kogus.
Paljastatke ka kõik nüüd tetist, —
sooja saad weel naife

Gori.

Meie erakondade wappid.

(Ilma wõistluseta auhinna wäärilisteks tunnistatud.)

Tooge langenud sõdurite näopilta

„Teaduse“ kirjastusele Harju ja Rüütli uulitsa nurgal 46/15, awaldamiseks.

Langenud kangelaste pildid ilmuwad esiteks rahwa ajakirjas „Meie Matsis“ ja pärast Eesti wabadusesõja mälnstuse albumis.

Tehke kauakestwaks oma langenud sugulaste ja futwate mälestus.

Unistused.

(Iseseiswal kewadel)

Istun kurwalt Kadriorus,
meel on nukker, wurrud sõrus.
päike pillab kuuma kulda,
suudleb soojalt sõmert mulda...
Oh, kui tuleks sirge plika,
wiskaks muige ihke ikka,
rinna wastu suruks rinna,
kutsuks ööseks Pelgulinna!
Oh, kui pääseks päike walla,
tuleks Taara templist alla,
siis ta kiirtest krooni teeksin
August Reile pähe neeksin!
Oh, kui wares rohkem muneks,
ei siis wäga wiga oleks:
kartulast siis poleks lugu, —
munadega täidaks pugu!
Oh, kui hein saaks warsti walmis
sööks tad nii, et wesi silmis.
Ehk see toit saab kasu kandma, —
hakkad ehk weel piima andma!
Oh, kui lastel toidu poolist
saadaks onu Sam Bostonist,
juudi usku kohe läheks —
israeli laps siis oleks!
Oh, kui oleks põrgukiwi,
lubiaollust, hundi sawi,
hakkaks kwassi walmistama,
mõdu, limonadi, kama!
Oh, kui oleks minul andi,
wiiksin sõbra kuue panti,
„Okupeeriks“ portsu raha,
Sõidaks Nõmme metsa taha!
Oh, kui oleks hääl mul ära,
Laul, kui kärnas pörsa kära,
Operlauljaks hakkaks kohe
Asi oleks jälle tahe!
Oh, kui plika oleks mina,
teenida siis wõiksin „tina“.
Prii siis oleks mul õõmaja
ja kõik muu, mis aga waja!
Oh, kui oleks minul sammalt
Põhupuru, heina, humalt,
Paberossa walmis lööksin, —
iga päew siis torta sööksin!
Oh, kui oleks lombak mina,
jalad rasked, nagu tina —
tantsu kooli teeksin lahti,
ei siis näljal poleks mahti!
Oh, see elu õhk on raske,
peab ostma gaasimaske,
tõmbama siis selle pähe, —
muidu asi küll ei lahe!

Gori.

Uued kihlused ja Prima noctum (Humorum actum.)

Poliitiline serenada (koli ne hotshesh, tak ne nada!)

Saatus jälle mõnda pettis:
Madam Eesti kabinettis
Istuwad nüüd herrad uued,
Puuduwad neil sabakuued,
Paksud kõhud, hülge turjad,
Riigimehe näod kurjad.
Seljas on neil lihtsad watid,
Noh, nad ju ka „dimokratid“
Ja madam ei ole uhke,
Nägu tal ka kaunis lahke.
Ja mis olla uhke ikka? —
Ta ei ole enam plika!...
Kõik maaliitlased, esserid
Ja ka teised kawaleerid
Korwid said ja wõiwad teeni
Raha, Nõmmelt ots'des' seeni!
Meestel weel on kaunis mõru
Moka ümber kibe wõru.
Maaliit ainult pihku muigab
Kõige peale käega häigab:
„Wõta, sots, nüüd olgu sinu,
„Esimene öö“ see oli minu!

Gori.

Wõõrasema.

„Mis te wahite siin nagu kaarnad? Mul ei ole aega teiega jahtida, mul on oma laps imetada . . . Teil on tshekkisi küllalt, minge mängige nendega!“

Järgmine „Meie Matsi“ number ilmub laupäeval 7. juunil 1919. aastal.

Ilmub „Teaduse“ kirjastusel. Wast toim. Gori-Tõnisson. Trükitud sekwestreeritud B. Mäns'i trükikojas, Tallinnas.